
האוניברסיטה העברית בירושלים

סילבוס

דיפלומטיה מודרנית ואתגריה - 58812

תאריך עדכון אחרון 29-07-2021

נקודות זכות באוניברסיטה העברית: 2

תואר: מוסמך

היחידה האקדמית שאחראית על הקורס: יחסים בין-לאומיים

השנה הראשונה בתואר בה ניתן ללמוד את הקורס: 0

סמסטר: סמסטר ב'

שפת ההוראה: עברית

קמפוס: הר הצופים

מורה אחראי על הקורס (רכז): דר' נעם כוכבי

דוא"ל של המורה האחראי על הקורס: nkochavi@mail.huji.ac.il

שעות קבלה של רכז הקורס: שני 15.00-16.00

מורי הקורס:

תאור כללי של הקורס:

המלאכה הדיפלומטית כיום חיונית – ועם זאת, מורכבת, רבת פנים ורווית מהמורות. קורס זה חותר להפגיש את הסטודנט עם אתגריה המרכזיים, באמצעות התמקדות בארבעה מכלולים. המכלול הראשון מצביע על אילוצים ומוקשים בין-תרבותיים שמציבה הזירה הבינלאומית בפני הדיפלומט. המכלול השני מדגיש כיצד מהפכת התקשורת המואצת מכריחה את הדיפלומט להקדיש יותר מאמצים הן לעיצוב דעת הקהל מבית ומחוץ, והן לשימור יכולתו להשפיע מול מתחרים מתעצמים מבית. המכלול השלישי מפרט אסטרטגיות דיפלומטיות בסיסיות, ואילו הרביעי בוחן מספר הזדמנויות וקשיים הכרוכים במשימת מפתח של הדיפלומט, מאז ומתמיד: קידום יישובם, או לכל הפחות ניהולם, של סכסוכים בינלאומיים.

הקורס יסקור, אמנם, מוסדות דיפלומטיים, אולם בעיקרו של דבר יתמקד בהמלצות העשויות לשפר את יעילות העשייה הדיפלומטית בעולמנו הגלובלי. זאת, באמצעות לקחים מן הניסיון ההיסטורי וממקרי בוחן קריטיים השאובים הן מן ההקשר הגלובלי והן מן ההקשר המזרח-תיכוני.

מטרות הקורס:

להציג את מורכבות המלאכה הדיפלומטית ולספק כלים לשפר את יעילותה.

תוצרי למידה

בסיומו של קורס זה, סטודנטים יהיו מסוגלים:
להבין את ההקשר שבו פועלים הדיפלומטים כיום.

דרישות נוכחות (%) :

אין

שיטת ההוראה בקורס: הרצאה פרונטלית

רשימת נושאים / תכנית הלימודים בקורס:

1. מבוא: הדיפלומטיה הקלאסית ודיפלומטיה כיום

א. הזירה הבינלאומית והשלכותיה

2. מבנה המערכת, סטטוס בינלאומי ותפישות תפקיד לאומי

3. דיפלומטיה בין-תרבותית ומכשלותיה

ב. הזירה הפנימית ואתגריה

4. המהפכה הטכנולוגית, התקשורת ודעת הקהל

5. "הסגנון עושה את המוסיקה"? טיפוח קואליציות ואתגר הלגיטימציה

6. מדוע נשחק מעמד משרדי החוץ?

ג. אסטרטגיות דיפלומטיות בסיסיות

-
7. המודיעין ככלי דיפלומטי; פסיכולוגיה ודיוקנאות מנהיגים
  8. דיפלומטיה כופה
  9. דיפלומטיה-שילוב
  10. התנצלות - והבנות סמויות
  - ד. תווך
  11. תווך הגמוני ותיאורית הבשלות
  12. מפגשי פסגה כהזדמנות וכמלכודת; השלום בין ישראל למצרים
  13. "הערוץ השני" ומידת תועלתו: אוסלו וכשלונו
  14. סיכום: לקחים מן העבר הקרוב

חומר חובה לקריאה:

1. מבוא: הדיפלומטיה הקלאסית ודיפלומטיה כיום
- *Ralph Blessing, "A Changing Diplomatic World," in Gordon Martel, *A Companion to International History 1900-2001* (Wiley-Blackwell: Madsen, 2010), 65-77.
- *John Robert Kelley, "The New Diplomacy: Evolution of a Revolution," *Diplomacy and Statecraft* 21:2 (2010), 286-305.
- Helle C. Dale, "All Out: China Turns on the Charm" *World Affairs*, July- August 2010
<http://www.worldaffairsjournal.org/articles/2010-JulyAugust/full-Dale-JA-2010.html>
- David Davenport, "The New Diplomacy: The ban on land mines, the International Criminal Court, and beyond" *Policy Review*, No. 116, December 2002 & January 2003, <http://www.hoover.org/research/new-diplomacy>

א. הזירה הבינלאומית והשלכותיה

2. מבנה המערכת, סטטוס בינלאומי ותפישות תפקיד לאומי
- *Peter Katzenstein, ed, *The Culture of National Security: Norms and Identity in World Politics* (New York: Columbia University Press, 1996), pp. 1-32.
- *Alan Dowty, "Israeli Foreign Policy and the Jewish Question," *MERIA Journal*, 3/1, March 1999, pp. 1-13.
- Gad Yair and Sharona Odomm-Weiss, "Israeli Diplomacy: The Effects of Cultural Trauma," *The Hague Journal of Diplomacy* 9 (2014) 1-23 [University electronic

journal access].

Emmanuel Adler, "Israel's Unsettled Relations with the World: Causes and Consequences," in Adler, ed., *Israel in the World: Legitimacy and Exceptionalism* (New York and London: Routledge, 2013).

3. דיפלומטיה בין-תרבותית ומכשלותיה

*Raymond Cohen, *Negotiating Across Cultures: Communication Obstacles in International Diplomacy*, 2nd ed. (Washington D.C.: the US Institute of Peace Press, 1997), pp. 19-32, 215-226.

ב. הזירה הפנימית ואתגריה

4. המהפכה הטכנולוגית, התקשורת ודעת הקהל

*Christer Jonsson, "Diplomatic Signaling in the Television Age," in Jonsson and Langhorne, *Diplomacy*, vol. 3 (London: Sage, 2004), 121-136.

*Eytan Gilboa, "Diplomacy in the Media Age: Three Models of Uses and Effects," *Diplomacy and Statecraft* 12:2 (2001): 1-28. (University Electronic Journal).

Melvin Small, "Public Opinion," in Hogan, *Explaining the History of American Foreign Relations*, 1st edition (New York: Cambridge, 1991), 165-176.

5. "הסגנון עושה את המוסיקה"? טיפוח קואליציות ואתגר הלגיטימציה

*Matthew S. Cohen and Charles Freilich, *The Delegitimization campaign of Israel: Diplomatic Warfare, Sanctions and Lawfare*, *Israel Journal of Foreign Affairs* 9:1 (2015), pp. 29-48. <http://www.tandfonline.com/doi/full/10.1080/23739770.2015.1015095#.VcWn6vIViko>

*Thomas Preston, *The President and his Inner Circle: Leadership Style and the Advisory Process in Foreign Affairs* (New York: Columbia University Press, 2001), chap. 6.

גלעד שר ועינב יוגב, "צוק איתן: הזדמנות למפנה בהתמודדות עם מסע הדה-לגיטימציה של ישראל", בתוך "צוק איתן - השלכות ולקחים", ענת קורץ ושלמה ברום (עורכים), המכון למחקרי בטחון לאומי, 2014, עמ' 165-170.

6. מדוע נשחק מעמד משרדי החוץ?

*Charles D. Freilich, *Zion's Dilemmas: How Israel Makes National Security* (Ithaca: Cornell University Press, 2012), pp. 60-71.

J. Garry Clifford, *Bureaucratic Politics*, in Hogan, *Explaining the History*, 1st edition, 41-50.

ג. אסטרטגיות דיפלומטיות בסיסיות

7. המודיעין ככלי דיפלומטי; פסיכולוגיה ודיוקנאות מנהיגים

*עמוס ידלון, "עקרונות היסוד ביחסי מודיעין-קברניט", בתוך: פנחס יחזקאלי, המודיעין והקברניט (תל אביב, 2004), 147-159.

*Robert Jervis, *Why Intelligence Fails: Lessons from the Iranian Revolution and the Iraq War* (Ithaca: Cornell University Press, 2010), chap. 4.

Jerrold M. Post (ed.), *The Psychological Assessment of Political Leaders, with Profiles of Saddam Hussein and Bill Clinton* (Ann Arbor: University of Michigan Press, 2005), chap. 4.

8. דיפלומטיה כופה

*Richard N. Lebow, *The Art of Bargaining* (Baltimore: Johns Hopkins Press, 1996), chap. 8.

Frank Ninkovich, *The Wilsonian Century: U.S. Foreign Policy Since 1900* (Chicago: University of Chicago Press, 1999), Chap.2.

9. דיפלומטיה-שילוב

*Lebow, *The Art of Bargaining*, chap. 7.

הנרי קיסינג'ר, דיפלומטיה (ירושלים, תשס"ח), 375-403.

10. התנצלות - והבנות סמויות

*Zohar Kampf and Nava Lowenheim, "Rituals of Apology in the Global Arena," *Security Dialogue* 43:1 (2012): 43-60.

ד. תווך

11. תווך הגמוני ותיאורית הבשלות

תעודה דיפלומטית

"The October War and U.S. Policy," a National Security Archive document collection (<http://www2.gwu.edu/~nsarchiv/NSAEBB/NSAEBB98/>)

*אברהם בן-צבי, מטרומן ועד אובמה: עלייתם וראשית שקיעתם של יחסי ארצות הברית-ישראל (תל אביב, 2011), פרק 6. (M)

*William Zartman, "Ripeness: The Hurting Stalemate and Beyond," in Paul Stern & Daniel Druckman, eds., *International Conflict Resolution after the Cold War*. Washington: National Academy Press, 2000).

Jeremi Suri, *Henry Kissinger and the American Century* (Cambridge, Mass: Harvard U. Press, 2009), 248-274.

12. מפגשי פסגה כהזדמנות וכמלכודת; השלום בין ישראל למצרים

תעודה דיפלומטית

*"Strategy for Camp David," Brzezinski to Carter, 31 August 1978,

http://www.foia.cia.gov/sites/default/files/document_conversions/1821105/1978-08-31c.pdf

*David H. Dunn, "The Lure of Summitry: International Dialogue at the Highest Levels," in Jonsson and Langhorne, *Diplomacy*, vol. 3 (London: Sage, 2004), 137-169.

*Galia Golan, "Sadat and Begin: Successful Diplomacy to Peace," in Robert Hutchings and Jeremi Suri, eds., *Foreign Policy Breakthroughs: Cases in Successful Diplomacy* (New York: Oxford University Press, 2015), chap. 6.

13. "הערוץ השני" ומידת תועלתו: אוסלו וכשלונ

*Oren Barak, "The Failure of the Israeli-Palestinian Peace Process, 1993-2000," *Journal of Peace Research*, 42:6 (2005): 719-736.

*Arie M. Kacowicz, "Rashomon in the Middle East: Clashing Narratives, Images and Frames in the Israeli-Palestinian Conflict," *Cooperation and Conflict* 40:3 (2005), 343-360.

רון פונדק, ערוץ חשאי: אוסלו - הסיפור המלא (תל אביב, 2013), 83-111.

[14]. סיכום: לקחים מן העבר הקרוב

*Kurtzer, Lasensky et al. *The Peace Puzzle: America's Quest for Arab-Israeli Peace*,

---

1989-2011 (Ithaca, 2013), epilogue.

*Dennis Ross, *Doomed To Succeed: The US-Israel Relationship from Truman to Obama* (New York, 2015), chap. 12.

Dan Kurtzer, William Quandt, Harold Saunders, "Panel: Based on the U.S. Diplomacy of the 1970s, Our Advice to Secretary of State Kerry," *The Yom Kippur War: a Launching Pad for U.S. Middle East Policy*, 10 September 2013 (INSS webcast), http://video.tau.ac.il/events/index.php?option=com_k2&view=item-&id=4088:the_yom_kippur_war_a_launching_pad_for_us_middle_east_policy-11&Itemid=560
מרטין אינדיק, שלום אמריקני (תל אביב: עם עובד, 2009), פרק 21.

חומר לקריאה נוספת:

הערכת הקורס - הרכב הציון הסופי :
מבחן מסכם בכתב/בחינה בעל פה 0 %
הרצאה 0 %
השתתפות 20 %
הגשת עבודה 80 %
הגשת תרגילים 0 %
הגשת דו"חות 0 %
פרויקט מחקר 0 %
בחנים 0 %
אחר 0 %

מידע נוסף / הערות:
ניתן לבחור בקורס כסמינר או כשיעור